

MURAT GÜLSOY ÜZERİNE BİRAZ DUYGU BİRAZ DÜŞÜNCE

HÜLYA EKŞİGİL

Picus'ta pek de uzun sürmeyen söyleşi serüvenimin en ilginç duraklarından biri Murat Gülsoy ile yaptığım konuşma oldu. Okuyucu açısından değilse bile, kendi açımdan. Gülsoy'un, genç öykü yazarlarının ürünleri arasında uzunca bir zamandır rastlamadığım kadar sağlam bir kurgu ve görünür bir zekâ ile parlayan öykülerini beğeniyordum. Üstelik, belki de yazdıklarında her zaman varlığını kuvvetle hissettiren bir eğlenme / eğlendirme unsuru olduğu için, onu da eğlenceli biri sanmıştım! Gerçi bugüne kadar tanıdığım yazarlardan edindiğim deneyimden, 'kitabını seviyorsan yazarını tanıma' öğüdünün çok da yersiz olmadığını biliyordum, kitaplarını beğendiğiniz yazarları tanıyınca, bir biçimde hayal kırıklığına uğramak kaçınılmazdı, ama Murat Gülsoy ile yaşadığım durum, hayal kırıklığı değil, daha çok bir tür şaşkınlıktı.

Gülsoy'u tanımadan iki yönünü etkileyici buluyordum. Biri mühendis olması, yani bütün bilgi ve değerlerinin benim için 'Çince olduğu' bir dünyaya vakıf olması, diğeri de öyle bir dünya ile haşır neşir olurken edebiyat gibi 'ruhtan beslenen' bir alanda da yetkin ürünler vermesiydi. Dışardan bakınca, elmayla armudu topluyor, üstelik de bunu beceriyordu. Bu ikisi insanın hayatını doldurmaya yetmezmiş gibi, ikizleri olmuştu. Onların bakımında da aktif bir rolü vardı. Böyle bir hayatın enerjisini bana yansıtacak biriyle tanışacağımı, bir tür telaş - kıyamet ortamında konuşacağımızı sanıyordum.

20 yılı aşan bir süreden beri söyleşiler yapıyorum. Bu durum insanı ister istemez karşısındakini bir kategoriye dahil etmeye itiyor: Şirin görünmek isteyenler, gerçekten şirin olanlar, derin olanlar, derin gibi durup da aslında yüzeysel olanlar, akıllı olduğunu göstermek isteyenler, samimiyetsizler, silâhlanmış olanlar, kendine hayranlık duyanlar, çok konuşanlar, konuşmaktan sıkılmış olanlar, heyecanlılar, bunalımda olanlar, bilgeler, zekâsını ne yapacağını bilemeyenler, politik konuşanlar, pervasızlar, tedirginler, tatlı kaçıklar, yaralılar... Sonuza kadar gidebilecek, konuştuğunuz her insanın bunlardan birkaçına uyduğuna yıllar içinde tanık olduğunuz bir liste. Sanıyorum, Murat Gülsoy ile yaptığım konuşmanın, karşılaştığımız andan başlayarak gelişen seyri, onu bu kategorilere rahatça oturtmama izin vermediği için şaşırmıştım.

Kapı açıldığında, kucağında ikizlerinden biri vardı. Her yeni baba gibi, gözleri 'yeni tanıştığı' bir gururla parlıyordu. Çok sakindi. Bu kadar işi bir arada yapabilen birinin ihtiyacı olan, ama aynı nedenle de karşısındakini şaşırtan bir sükûneti vardı. Bir yönüyle sizi eskiden beri tanıyor gibi, bir yönüyle de ilk andan aranızda varolan

mesafeyi hep koruyacak gibiydi. Evdeki fotoğraf çekimlerinden sonra, daha sakin bir yerde konuşmayı teklif ettiğinde, sükûnetini ikizlerinin yanında bırakıp, bu dolu dolu hayatı coşkuyla anlatacak duygusuna kapıldım. Yanıldım! Boğaziçi Üniversitesi'nin onun sükûnetine sükûnetten kastımın sessizlik değil, alabildiğine sakin bir ruh hali olduğu sanırım anlaşılmıştır - en çok yakışan yapılarından birine gittik. İkimizden ve arada bir çay, kahve getiren bir garsondan başka kimse yoktu. Teybin düğmesine bastım, iki saate yakın süren bir konuşmayı başlattık...

Murat Gülsoy onu ister istemez- yerleştirmeye çalıştığım kategorilerden kayıp kayıp gidiyordu! Bir yabancıyı bile heyecanlandıracak güzellikte iki bebeği vardı. O bu konudaki heyecanımı göstermiyordu. Mühendisti, bazı konularda pragmatik bir yaklaşımı olmasını bekliyordum, olmuyordu. Yazarlığı ile ilgili her övgüye mesafeye yaklaşıyor, bundan aldığı keyfi yansıtmıyordu. Yine yazarlığı ile ilgili endişelerini, endişesiz bir sesle aktarıyordu. Her soruya açıklıkla cevap veriyor, asla büyük boy laflar etmiyordu. Derinine inmek istemediği cevaplarda oyuna başvurmuyor, lafi kibarca, ama gerisi gelmeyecek şekilde kesiyordu. Yazılarındaki oyuncu Murat Gülsoy'dan başka biri olduğu kadar, herhangi bir yazardan da başkaydı. Ne aklının, ne mesleki becerilerinin, ne de yazarlık melekelerinin altını çiziyordu. Hiçbir nida, hiçbir mimik, hiçbir jest onu ele vermiyordu. Sesi bir kere bile yükselmiyor, gülümsemesi kahrkahaya dönüşmüyordu. İki saat süren konuşmamız, bir tür duygulardan arınmış düşüncelerin kaydı gibi, geçip gitti.

Bu çizdiğim portreden Gülsoy'un 'bütün renklerini' yazdıklarına yansıttığını, karşısındakinin gözünü alacak bir renk bırakmadığını düşünebilirsiniz. Ama söylemeye çalıştığım daha başka bir şey. Sizi hem eğlendirmeyi hem de düşündürmeyi beceren o kitapların yazarı, umduğunuz gibi gökkuşağının renklerini yansıtmasa da, bu onun renksizliğinin bir göstergesi değil. Bence, Gülsoy beyaz. Evet, görünürde yeşilin, kırmızının, mavinin albenisini taşıyan biri değil. Ama bütün bu 'biraz uzak kalan' tavrın, hayatla ilgili bu 'sükûnetin' ender rastlanan bir içtenliği var. Zaten bence o bir renkle özdeşleşmek de istemiyor. Tanıdık yazar heyecan ve hezeyanlarından uzak, kendini 'şöyle ya da böyle' göstermek derdinde olmayan, yaratıcı işlerle uğraşanların dahil olduğu 'kategorilerin' dışında kalan biri. Beyazın sükûneti ve asaleti ona uygun. Üstelik bütün renkleri 'içinde' taşıyor. Sadece yağmur yağdığında, o anda yakınında olanlara göstermek üzere... Tabi bir de, okurlarına.